

25. Kroegjesroute Herberg de Smidse – Herberg de Zwarte Ruiter 18,5 km

Een flinke dagtocht langs de Gulp en Geul. Vooral in het eerste deel van de wandeling gaat het pittig bergop en bergaf. Na de pauze in Gulpen bij de Zwarte Ruiter wordt het parcours wat vlakker en makkelijker.

Startpunt Herberg de Smidse

Bij vertrek vanuit Herberg de Smidse gaat u rechtsaf het verharde weggetje in. U neemt de eerste weg links, de holle weg richting het dorp Epen. In het dorp bij het kruispunt steekt u rechtdoor over, de Heerstraat in. U blijft deze weg volgen. Het gaat steeds bergop, de gele en rode paaltjes geven nu de route aan. De verharde weg gaat over in een onverhard pad.

Bovenop de berg (Buurtschap Eperheide) bij de voorrangsweg even rechts, steekt u over en gaat meteen links na het Pannenkoekenhuis (Gulperweg, rode paaltjes).

Eperheide is een buurtschap behorende bij Epen. Vanwege de ligging boven op de berg was de grond door erosie verschraald. Hierdoor was landbouw niet mogelijk. Er worden door de bewoners naaldbomen geplant, deze snelgroeiende bomen leverde hout wat men kon verkopen.

U blijft deze weg volgen tot aan de voorrangsweg (Schweibergerweg), hier slaat u rechtsaf en dan meteen achter het huisje linksaf. Op de volgende Y-splitsing houdt u rechts aan. Daarna neemt u het eerste smalle paadje links, dit pad stijgt stevig.

Bij de volgende T-splitsing slaat u rechtsaf. Op de volgende splitsing met de verharde weg houdt u links aan en loopt door over de verharde weg en meteen daarna slaat u de eerste weg rechtsaf, hoewel het lijkt als u achterom loopt bij de Lansraderhof. Tegenover de voordeur van de hoeve ziet u

een kleine Mariagrot. U gaat gewoon door, het pad wordt door blauwe paaltjes gemarkeerd. U loopt achter de boerderij langs, de blauwe route volgend, door een stegelke (draaihekje) en een hekje. Het is lastig volgen, maar u loopt gewoon door. Bij het hekje met de pijl volgt u het pad naar links.

Stegelkes zijn de draaihekjes die toegang geven tot de onverharde weidepaden. Veel afstanden werden vroeger te voet afgelegd. Voor de kortste route liep men vaak over akkers en door weilanden. Daar waar veel gebruik werd gemaakt ontstond een voetpad. Op deze voetpaden geldt het recht van overpad. De stegelkes hielden het vee binnen het weiland, terwijl voetgangers gewoon doorgang hadden.

Via een stegelke en een grijs grindpad bereikt u een weiland met een prachtig uitzicht. U loopt tot aan de veldweg, gaat dan naar links (blauw). Dan gaat u rechts weer een ander weiland in. U volgt het pad, dat na een tijdje een scherpe bocht naar links maakt.

U gaat weer door een stegelke. Bij de verharde weg steekt u over, gaat rechts en meteen weer het eerste pad links richting bosrand. U loopt een stukje langs de bosrand en gaat dan rechtsaf het weiland in, gemarkeerd met rode en blauwe paaltjes.

Dit is een deel van de Gulperberg dat de Koning van Spanje wordt genoemd. Deze naam dateert uit de Tachtigjarige Oorlog. De Spaanse koning zou toen enige tijd de heuvel bezet hebben. De beklimmingen via de Koning van Spanje, de west- en de oostzijde zijn meermaals opgenomen in de Amstel Goldrace.

Al sinds enige jaren wordt hier een bekende trailrun georganiseerd, die de Koning van Spanje heet.

Bij de weg slaat u linksaf en volgt de verharde weg tot het dorp Gulpen, dat u na ongeveer 1 kilometer bereikt. U loopt voorbij het zwembad en houdt dan op de splitsing rechts aan. Op de volgende kruising loopt u rechtdoor, de Tramweg in. U loopt door tot aan de tweede kruising en ook deze steekt u rechtdoor over en komt in de Schoolstraat. Aan het einde van de weg, bij het water, gaat u naar links waar u de drukke Rijksweg oversteeft. Dan bereikt u op de gezellige Markt aan de linkerkant Herberg de Zwarte Ruiter.

Startpunt Herberg de Zwarte Ruiter

Bij vertrek uit Herberg de Zwarte Ruiter loopt u rechtdoor, met het café in de rug langs de winkels. Dit is de Looijerstraat, de weg voert langs het riviertje de Gulp. Op de volgende kruising steekt u rechtdoor over en volgt de groene route, de Burggravenweg in.

Op het einde van de weg loopt u rechtdoor en u volgt het wandelpad langs het water. Dit buigt rechtsaf door het weiland u steekt bruggetje over. Blijf de groene route langs de Gulp volgen tot er, vlak voor de voorrangsweg, naar rechts weer een bruggetje is. Dit steekt u ook over en blijft parallel aan de voorrangsweg het pad volgen. Dit pad loopt deels over het terrein van Kasteel Wittem.

Wittem ligt halverwege Maastricht en keizerstad Aken. De weg van Maastricht naar Aken heet nu de Rijksweg, vroeger de oude heirbaan. De oudste benaming van Wittem is Witheim, wat huis (heim) bij de eik (witte) betekent. Ooit was Wittem qua oppervlakte de grootste gemeente van Nederland. Het kasteel werd rond 1100 gebouwd. Vele beroemde namen uit de geschiedenis hebben Wittem aangedaan. Grootheden als Karel de Grote, Karel V, Willem van Oranje en Peter de Grote verbleven er door de gunstige ligging ten opzichte van steden als Aken, Luik en Maastricht.

U loopt door het poortje het terrein op en na de tuin en oprijlaan van het kasteel, aan de andere kant loopt u ook weer het terrein af door het poortje. Meteen na het kasteelterrein slaat u rechtsaf, langs frituur de Kasteelhoeve, en neemt het pad met het bordje "eigen weg".

U loopt tot aan de Rijksweg, deze steekt u over en gaat rechts, via het stegelke aan de linkerkant het weiland in. Dit weiland steekt u over tot aan de verharde weg, daar slaat u linksaf, bij boerderij Aan de Bek.

Deze oude hoeve langs de aloude heirbaan werd gebouwd rond 1630. Ze deed tot 1825 ook dienst als posthuis.

U blijft over de verharde weg lopen tot in het dorpje Partij. U steekt eenmaal de Geul over via een brug. In het dorpje neemt u meteen de eerste weg rechts en volgt de rode paaltjes. Bij de Y-splitsing aan het voetbalveld houdt u links aan, u neemt de veldweg achter het voetbalveld. Op de volgende splitsing volgt u de rode paaltjes rechts, het pad langs de Geul.

U blijft langs de Geul lopen, rode paaltjes, tot in het dorp Mechelen. Aan de voorrangsweg gaat u linksaf en meteen weer de eerste weg rechtsaf. Bij de parkeerplaats slaat u rechts in en door de straat met de woonhuizen. Deze loopt u uit tot aan het weiland. Via een stegelke loopt u het weiland in en volgt de blauwe paaltjes, het pad loopt weer langs de Geul.

Dit gebied is vaak wat drassig. Het is een bronnen- en bekengebied dat de Geul voedt. Door de steile hellingen en de weinig waterdoorlatende bodem stroomt het water zowel boven als ondergronds richting Geul. De bronnen fungeerden vroeger als watervoorziening voor mens en dier.

Daarna blijft u steeds de Geul volgen. Aan de verharde weg gaat u even links en meteen weer rechts door het stegelke (Hurpesch). U blijft langs de Geul lopen, nu weer de rode paaltjes tot aan de verharde weg (Camerig). U slaat rechtsaf richting Epen en loopt langs de verharde weg. U komt weer uit bij Herberg de Smidse.